

De asielmoorden

Colofon

ISBN: 978 94 6365 774 7

1e druk 2025

© 2025, Gerard Legerstee

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

www.elikser.nl

Drukwerk: CSL digitaal B.V.

Vormgeving binnenwerk en omslag: Evelien Veenstra

Niets uit deze uitgave mag worden veelelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

De asielfmoorden

Gerard Legerstee

1.

Voorjaar 2015

Rafi Samaan staarde verbeten voor zich uit in een poging wat te zien in de pikzwarte nacht. De regen geselde zijn verkleumde lijf. Het dunne jack dat hij droeg was doorweekt en bood geen enkele bescherming tegen het gure weer. Voor de zoveelste keer wendde hij zijn hoofd naar links. Naar zijn moeder die dicht bij hem zat op het smalle bankje in het midden van de vissersboot en die zijn hand krampachtig vasthield. De vissersboot, die heen en weer werd geslingerd in de aantrekkende storm, leek niet bestand tegen de hoge golven dicht bij de kust van Turkije. De zoveelste lichtflits doorkliefde de nacht, slechts enkele tellen later gevolgd door het zware krakende geluid van de donder. Zouden ze het redden, dacht Rafi vertwijfeld? De schipper had enkele minuten geleden naar de opvarenden geschreeuwd dat ze dicht bij Bodrum, hun bestemming, waren, maar hij kon de kust van Turkije nog steeds niet zien. De boot kraakte, maakte steeds meer water en werd wild omhoog en omlaag gestuwd door de hoge golven, waardoor de bootvluchtelingen heen en weer werden gebeukt op hun zitplekken. Waarom waren ze op deze gammele vissersboot gestapt, dacht Rafi vertwijfeld, terwijl hij naar zijn vader keek die een paar meter verderop zich stevig vasthield aan de reling? Was het toch niet beter geweest om vanuit Aleppo over land naar Bodrum te reizen? Een tocht die veel andere Syrische vluchtelingen verkozen boven een risicovolle boottocht, ondanks de omweg van maar liefst vierhonderdvijftig kilometer. Zijn vader was echter bang dat hij beroofd zou worden van zijn auto en geld

tijdens de reis over land en achtte het verstandiger per boot te reizen. Hij had zijn auto veel te goedkoop verkocht in de havenstad Samandag en de opbrengst mede gebruikt voor het bekostigen van de overtocht van ruim zevenhonderd kilometer naar Bodrum. Zou zijn vader nu spijt hebben van zijn keuze? Een nieuwe golf ramde de plecht van het schip, waardoor de drijfmaten opvarenden een nieuwe plens water over zich heen voelden gutsen. Een hels gekraak, dat boven de gierende wind uitklonk, deed Rafi snel achterom kijken. Tot zijn verbijstering zag hij dat de houten wanden van de stuurhut waren losgerukt van het dek, waarna ze de lucht in werden geslingerd. Enkele tellen later werden de restanten van de ombouw verzwolgen door de kolkende zee. De stuurman, die in de kleine ombouw het roer had vastgehouden, was met een ijselijke gil meegesleurd het water in. De stuurloze vissersboot begon vervaarlijk naar bakboord te draaien, waardoor de aanstormende golven meer grip kregen op het gehavende schip. Rafi pakte zijn moeder wanhopig vast, niet in staat om iets naar haar te roepen, in het besef dat het niet meer goed zou komen. Bij de eerste zware golf kantelde de boot vervaarlijk naar één kant en schoven de meeste opvarenden gillend naar de diepliggende kant van de boot. Een tweede zware golf deed de boot volledig kapseizen. Alle opvarenden werden achteloos overboord gekieperd, de koude zee in. Met enkele krachtige slagen werkte Rafi zich naar de oppervlakte. Happend naar adem vanwege de schrik en het kille water begon hij radeloos om zich heen te kijken. Dicht in de buurt zag hij zijn moeder bovenkomen, water uitproesend. Met twee ferme slagen was hij bij haar en pakte haar vast. ‘Rustig, mamma!’ riep hij. ‘Ik heb je en laat je niet los.’ ‘Pappa, waar is pappa?’ panikeerde zijn moeder.

Rafi keek om zich heen. Diverse mannen en vrouwen worstelden in het water, sommigen in stilte, anderen schreeuwend om hulp, maar zijn vader zag hij niet. De schrik sloeg hem om het hart. 'Pappa, pappa!' schreeuwde hij, terwijl hij om zich heen bleef kijken. Telkens opnieuw schreeuwden hij en zijn moeder naar zijn vader zonder dat er een reactie volgde. Zijn moeder, die niet goed kon zwemmen, hield hij goed vast. Na enkele minuten was hij radeloos en werd het steeds stiller om hen heen. Rafi merkte hoe zwaar zijn armen en benen aanvoelden nu hij zijn moeder boven water moest houden en hij het steeds kouder kreeg. Waar moesten ze naartoe? Was dit het einde? Zou hij hier met zijn ouders omkomen? Even schoot het door hem heen om op te geven, zijn lot te accepteren. Maar nee, hij moest doorvechten. Nooit opgeven, zoals zijn vader zo vaak tegen hem had gezegd. En dat moest hij zeker niet doen nu zijn moeder afhankelijk was van zijn kracht. Hij keek nog eens goed om zich heen en zag plots een licht in de verte. Was dat een licht langs de kust? Daar moest hij heen. Hij draaide zijn jammerende moeder om, zodat hij haar onder haar oksels kon vastpakken en ruggelings in beweging kon komen. Een manier om een drenkeling te redden zoals hij op YouTube had gezien. Hij had nooit verwacht dit onder deze hachelijke omstandigheden te moeten uitvoeren. Het was zwaar, met name door de niet aflatende hoge golven en zijn slecht meewerkende moeder. De zee trok aan zijn benen, wilde hem in een peilloze diepte doen verdwijnen. Tijdens zijn gevecht in het water keek hij telkens even om naar het licht, hopen dat dit baken hem naar de kust leidde. Oneindig langzaam vorderde hij en zag hij het lichtschijnsel groter worden. De pijn in zijn benen en armen waren op enig moment haast niet meer te harden. Hij maakte zich al niet meer druk om het vele zoute zeewater

dat hij binnenkreeg. Alleen door telkens het mantra te herhalen van zijn vader, wist hij vol te houden. *Nooit opgeven, nooit opgeven.* Zijn moeder was op enig moment gestopt met jammeren en bewegen. Rafi verdrong de gedachte aan het ergste en bleef haar meesleuren.

Na een voor zijn gevoel eindeloos lang gevecht tegen de golven, de kou en pijn in zijn hele lijf voelde hij onverwachts grond onder zijn voeten. Hij kon wel janken van opluchting. Terwijl hij moeizaam ging staan, het slappe lichaam van zijn moeder tegen zich aangedrukt, viel het hem pas op dat de storm in kracht was afgenomen. De zware regenwolken waren landinwaarts getrokken, waardoor het nog maar lichtjes regende. Met trillende armen tilde hij zijn moeder wat hoger uit het water en keek hij naar haar gezicht. Haar ogen waren gesloten, haar gezicht oogde onnatuurlijk bleek en haar lichaam voelde volkomen slap aan. 'Mamma, mamma!' riep hij naar haar. Hij schudde haar hoofd heen en weer, zonder dat het tot een reactie leidde. *Nee, nee, laat het niet waar zijn!?* Hij moest zo snel mogelijk naar de kant. Terwijl hij in beweging kwam, zag hij een stevige man door de branding naar hem toe waden. 'Help me, please, my mother!' riep Rafi. Een paar minuten later had de man zijn moeder het strand opgetrokken en begon hij haar te reanimeren. Rafi zakte uitgeput naast hen op het strand en keek angstig naar de verrichtingen van de man. Minutenlang vervolgde de man zijn reanimatiepogingen. Daarna pakte hij haar pols op zoek naar een hartritme. Rafi's wereld leek in te storten toen de man zich naar hem toekeerde en langzaam zijn hoofd schudde: 'I'm sorry.'

'No, please, don't give up,' smeekte Rafi tegen beter weten in. Toen de man nogmaals zijn hoofd schudde en opstond, drukte Rafi zich huilend tegen het ontzielde lichaam van zijn moeder.

2.

Het werd steeds drukker op het strand. Nieuwsgierige kustbewoners staarden van een afstandje naar de dramatische gevolgen van de storm, terwijl de aangesnelde hulpdiensten zich ontfermden over de ongelukkige opvarenden. Zij die het hadden overleefd, kregen een deken om zich heen geslagen en wat te eten en te drinken, zij die het niet hadden gered, werden voorlopig afgedekt met een laken. Rafi zat nog steeds naast zijn moeder en had de hulpverleners verzocht zijn moeder nog niet af te dekken. Hij kon nog geen afscheid van haar nemen en was nog in shock vanwege de fatale afloop van hun zeereis. Hoe moet het nu verder, jammerde hij zachtjes. Hij was pas zeventien en leek er plots helemaal alleen voor te staan in een vreemd land. Uitgeput, ziek van verdriet en geen idee wat hij moest doen. Hij draaide zijn hoofd naar rechts vanwege tumult een tiental meter verderop bij de branding van de zee. Twee jonge mannen stonden ruzie te maken bij het aangespoelde lijk van een man. Opeens veerde hij op toen hij het lichtblauwe jack herkende: het jack van zijn vader. Snel sprong hij overeind en rende naar de twee mannen toe. De grootste van de twee gaf de ander een flinke duw, knielde bij het lijk en begon de zakken in het jack te doorzoeken. De weggeduwde man aarzelde of hij de strijd met zijn grotere opponent aan durfde te gaan, voor hij verschrikt opkeek naar de aanstormende Rafi. De blik in diens ogen deed hem een stap naar achteren zetten. De knielende man zat met zijn rug naar Rafi toe en werd volkomen verrast door de harde schop van Rafi in zijn rechterzij. Met een luide kreet viel hij opzij. Hij herstelde zich echter razendsnel en sprong briesend overeind. Bij het

aanzicht van de tengere gestalte van Rafi verscheen er een gemeen lachje om zijn mond.

‘Stay away from my father!’ schreeuwde Rafi.

De man werd even verrast door Rafi’s woorden, maar schudde daarna zijn hoofd dreigend heen en weer. Met de woorden “I don’t give a damn” greep hij Rafi met zijn linkerhand bij zijn jasje. Het volgende moment haalde hij hard uit met zijn rechtervuist. Rafi rukte zijn hoofd opzij, zodat de vuistslag slechts zijn hoofd schampte. Opnieuw zwaaide de bruuft zijn rechterarm naar achteren voor een nieuwe poging. Voordat hij kans zag om dat hondsbrutale joch dit keer vol te raken, sloot een krachtige hand om zijn pols en werd zijn arm met veel kracht naar beneden gedrukt. Geschrokken keek hij zijn belager aan. Het was een van de hulpverleners die hij eerder aan het werk had gezien. Een man van middelbare leeftijd met de torso van een gewichtsheffer.

‘Kurtulmak,’ siste de sterke man naar de lijkschenner. Rafi, die Arabisch en Engels sprak en een beetje Turks, had geen moeite om dit woord te begrijpen: wegwezen.

Nadat de lange jongeling was afgedropen, bedankte Rafi de hulpverlener, waarna hij intens verdrietig naast zijn vader neerzeeg. De hulpverlener draaide zich om en liet Rafi alleen met zijn verdriet.

‘Pappa, wat moet ik zonder jou?’ fluisterde Rafi. Het gezicht van zijn vader was ingevallen en griezelig bleek door de kou en ingetreden dood. Rafi huiverde bij het afgrijselijke aanzicht van de man die hij zo had liefgehad en aanbeden. Zijn grote voorbeeld, die net als zijn moeder zo wreed aan zijn einde was gekomen. Na enkele minuten vermande Rafi zich, zo goed en zo kwaad als het ging, en zocht hij naar het platte tasje dat zijn vader met tape om zijn middel had

geplakt. Daar zat een grote som contant geld in. Geld dat hij nodig had voor de verwezenlijking van een nieuw bestaan. Hij keek heimelijk om zich heen voor hij het tasje onder zijn hemd verborg. Daarna verwijderde hij zijn vaders broekriem en verwisselde die met zijn eigen broekriem. Aan de binnenkant van zijn vaders riem waren immers diverse juwelen ingenaaid door zijn moeder. Die zouden ook van pas kunnen komen in de nabije toekomst. Nog één keer omhelsde hij zijn overleden vader voor hij een langslopende hulpverlener wenkte.

3.

November 2024

Alexander deed de rits van zijn dunne winterjas dicht in een poging zich te beschermen tegen de harde wind. Gisteren was hij te laat naar de Pauluskerk in het centrum van Rotterdam gegaan, waardoor er geen plek meer voor hem was bij de nachtopvang en hij buiten had moeten slapen. Vannacht zou het een paar graden kouder worden. En dus moest hij zich deze ochtend haasten om zich bijtijds te melden voor een warme slaappleats. Hij vervloekte zijn vriend Chris, die hem twee dagen uit zijn kamer had geweerd, omdat zijn Duitse vriendin twee nachties bij hem kwam slapen. Dat was een van de voorwaarden waarmee hij had moeten instemmen om bij hem te mogen intrekken. Het was niet het eerste geplande neukweekend, maar deze trok Alexander voor geen meter vanwege het koude pestweer. Hij passeerde de imposante Sint Laurenskerk, die aan het begin van de Tweede Wereldoorlog zwaar was getroffen door de bombardementen van de Duitsers. Alexander had hier als immigrant geen weet van, noch van de bijna dertig jaar dat gewerkt was aan het herstel. Hij passeerde een vuilnisbak en hield zijn pas in toen hij een krant uit de bak zag steken. Hij trok het dagblad uit de bak en constateerde dat het de editie van vandaag was. Met de krant in zijn hand wilde hij net verder lopen, toen hij van achteren werd aangesproken. ‘Zo, Alexander, ben je weer de vuilnisbakken aan het plunderen?’ Twee tellen was hij verward door de aanroep. Twee tellen waarin hij zich niet aangesproken voelde, omdat hij nog steeds niet volledig gewend was aan zijn naamswijziging. Een naamswijziging die ervoor had moeten zorgen dat er minder

op hem werd neergekeken. Dat ze hem eerder als een Griek of zelfs Nederlander zouden behandelen in plaats van als de zoveelste gelukszoeker uit Syrië. Hij draaide zich om en herkende Mohammed, een vluchteling uit Afghanistan, die hij had leren kennen bij de Pauluskerk. ‘Waar bemoei jij je mee, mordagow?’ ‘Noem me geen pooier, man. Kun je niet tegen een grapje?’ ‘Niet vandaag met die kou en ook de komende klotewinter niet. Ik wen nooit aan die kou.’

‘Ga dan lekker terug naar Syrië. Ze zullen je vast met open armen ontvangen.’

Alexander negeerde die laatste opmerking, stak de krant onder zijn oksel en vervolgde zijn weg.

Nadat hij zich had aangemeld voor een nachtlek in de Pauluskerk, liep Alexander naar buiten en stak de straat over naar een zitbank langs het water van de Westersingel. Zittend op de harde bank vouwde hij de meegenomen krant open. Meteen viel zijn oog op het hoofdartikel.

Armeense Levon definitief uitgezet

Gisteren heeft de rechter na diverse bezwaarschriften een definitief oordeel geveld over de maanden durende uitzettingsprocedure van de tienjarige Levon uit Armenië. Uiterlijk 5 januari volgend jaar moeten de jongen en zijn vader terug naar hun geboorteland. De uitzettingsprocedure, die maar liefst acht jaar was gerekt door de talloze bezwaarschriften, zorgt ervoor dat de jongen naar een land moet, waarvan hij de taal niet machtig is, laat staan weet heeft van de cultuur of geldende waarden en normen. De massaal voor de rechtbank toegestroomde vrienden, klasgenootjes en sympathisanten van Levon spraken hun afschuw uit over de uitspraak. Het is de vierde geruchtmakende uitzettingszaak in één jaar tijd rond een volledig in Nederland geïntegreerd kind. Een zegsman van de rechtbank liet weten dat er geen bezwaar meer mogelijk

is en dat het besluit in lijn ligt met het beleid van het kabinet. Lees verder op pagina 3.

Alexander liet de krant op zijn schoot zakken en vloekte hartgrondig. Alweer een onschuldig kind dat zonder pardon het land wordt uitgetrapt. Een machteloze woede maakte zich van hem meester. In lijn met het beleid van het kabinet, herhaalde Alexander cynisch de woorden van de zegsman. Beleid dat steeds meer begon te lijken op het beleid van Nazi-Duitsland dat miljoenen Joden liet afvoeren, dacht hij verbitterd. Hij had zich al eerder opgewonden over de zeer onrechtvaardige uitzetting van immigranten, maar de uitzetting van kinderen raakte hem recht in het hart. Gezien de houding van het nieuwe rechtse kabinet zou het hier niet bij blijven. Die had zijn zinnen gezet op het strengste asielsebeleid ooit en ontketende daarmee een ware heksenjacht. Wie kon ze stoppen? De linkse partijen sputterden wat tegen, maar wisten geen vuist te maken. Protestacties werden niet serieus genomen, als ze al niet werden verboden. Terwijl hij zo zat te denken, begon hij zich steeds kwader te maken. Zo kwaad, dat hij plotseling tot een drastisch besluit kwam: hij zou er persoonlijk voor gaan zorgen dat dit ging stoppen. Dat vereiste nietsontziende acties. Acties die grote persoonlijke consequenties zouden hebben. Maar waarom zou hij daarvoor moeten terugdeinzen? Hij had immers niets meer te verliezen. Direct na dit besluit werd hij opvallend rustig. Rustig maar vastbesloten. Een half uur later stond hij abrupt op van het bankje. Er viel nog veel na te denken en uit te werken, maar zijn eerste ideeën over het stopzetten van het perverse uitzettingsbeleid waren veelbelovend. Ja, en rigoureus en choquerend. Het was tijd voor een goed plan en het achterhalen van belangrijke informatie.

4.

Najaar 2015

Met een gezicht dat op onweer stond, rukte Rafi de deur van het bijgebouw open. In het donker zocht hij zijn matras op in de hoek van het sobere slaapvertrek voor twee hotelbedienden.

‘Hallo, kan het wat stiller? Ik probeer te slapen,’ sprak Ibrahim.

Rafi reageerde niet. Hij schopte zijn schoenen uit, ging languit op zijn matras liggen en vloekte luidkeels.

‘Wat mankeer jij?’ reageerde Ibrahim geïrriteerd.

‘Wat dacht je van alles?’

‘Oh, ik was even bang dat er iets ernstigs met je was.’

‘Die rotzak van een Mehmet. Ik pik het niet langer. De volgende keer sla ik hem voor zijn bek.’

‘Dat zal vast opluchten. Wat is er dit keer gebeurd?’

‘Ik stond de hal te dweilen en word ineens aangesproken door dat blonde Engelse meisje.’

‘Wauw, dat lekkere ding waar ik mijn ogen niet vanaf kan houden? Vertel.’

‘Ze vroeg of het zwaar werk was en hoelang mijn werkdagen waren. Het was tenslotte al tien uur ’s avonds, voegde ze eraan toe. Ik moest natuurlijk antwoorden, ook al weet ik dat we niet met hotelgasten mogen praten. En geloof me of niet, ik heb nauwelijks twee zinnen tegen haar gezegd of Mehmet springt tevoorschijn. Met dat gemaakte enge lachje van hem verzocht hij me mee te komen naar zijn kamertje. Daar kreeg ik de wind van voren. Ik kreeg geen enkele kans om uit te leggen dat zij mij aansprak en het onbeschoft zou

zijn geweest om niet te antwoorden. De volgende keer dat hij me in gesprek met een gast betrapt, vlieg ik eruit.'

'Klote, man, maar je weet hoe hij is. Hij stelt niks voor en reageert zijn frustraties daarover op ons af. Het zal niet zo'n vaart lopen, hoor. Laat het gaan.'

'Nee, ik ben er klaar mee. Dit was het laatste zetje dat ik nodig had. Genoeg is genoeg.'

'Wat bedoel je? Ga je ander werk zoeken? Daar hebben we het al over gehad. Waar willen ze je hebben?'

'Ik ga geen ander werk zoeken, ik ga een ander land zoeken.'

'Oh, goed idee zeg. Ik ga met je mee. Oh... wacht even, daar hebben we veel geld voor nodig. Oeps, dat hebben we niet, omdat we hier zo fucking weinig verdienen met deze slavenarbeid, dat we net genoeg hebben om te overleven.'

'Luister, Ibrahim, ik ben hier nu zo'n vijf maanden. Ik heb getracht hier een nieuw bestaan op te bouwen. Dat was niet het plan dat mijn vader en moeder hadden. Die wilden doorreizen naar het Westen. Maar na die vreselijke nacht bij onze aankomst in Bodrum veranderde alles. Mijn ouders kwamen om, zodat ik er ineens alleen voor stond. Ik was kapot van verdriet en durfde in mijn eentje niet aan die gevaarlijke reis naar het Westen te beginnen.' Rafi keek Ibrahim indringend aan bij het zwakke schijnsel. 'Nu ben ik voldoende getergd om ervoor te gaan. Maar dan wel samen met jou.'

'Hè, heb je wel geluisterd? Waar halen we het geld vandaan voor zo'n reis? Wil je een bank overvallen?'

'Ik heb geld, Ibrahim. Geld dat mijn vader bij zich had voor de vlucht naar het Westen. Al die maanden dat ik nu hier ben, heb ik het geld angstvallig verborgen gehouden. Ik

heb het nauwelijks aangeraakt, omdat dit geld mijn enige kans is op een beter leven.'

Ibrahim keek hem met open mond aan. 'Allemachtig, heb je echt genoeg geld om aan deze misère te kunnen ontsnappen? En is dat dan genoeg voor ons tweeën?'

'Twee keer ja. Ik wil alleen van jou horen of je bereid bent met mij mee te reizen.'

'Ja, dat zou ik graag willen. Sterker nog, het was de bedoeling dat ik naar Duitsland zou reizen, daar een verblijfsvergunning zou aanvragen en dan gebruikmaken van de mogelijkheid tot gezinshereniging om mijn ouders en zusje te laten overkomen. Alleen is het me niet gelukt voldoende geld te verdienen in Turkije voor een doorreis en zit ik hier al twee jaar vast. Maar... waarom wil je mij meenemen op je vlucht en voor mij betalen?'

'Omdat ik de afgelopen twee maanden heb gemerkt dat ik je kan vertrouwen. En omdat het veiliger is om met zijn tweeën te reizen en jij niet alleen ouder bent, maar ook groter en sterker dan ik.'

'Oh, ik mag alleen mee om je te beschermen?'

'Dat klopt.' Na enkele seconden lachte Rafi. 'Je mag ook mee omdat je mijn vriend bent geworden en soms leuk uit de hoek kunt komen.'

Nu brak er ook een lach bij Ibrahim door. 'Ah, je bedoelt dat je niet zonder me kunt. Mag ik vragen hoe je vader aan voldoende geld kwam?'

'Mijn vader was een gerespecteerd arts in Aleppo. We hadden het best goed, ook al omdat mijn grootouders welgesteld waren. Die rotzak van een Bashar al-Assad heeft ons leven geruïneerd. Zijn vader Hafez bouwde al aan een sterke politiestaat, maar toen Bashar aan de macht kwam na het overlijden van zijn vader verslechterde de situatie,

terwijl mijn vader eerst optimistisch was en Bashar als een hervormer zag. We weten inmiddels hoe dat is gelopen en hoe zijn autoritaire bewind tot de bloedige burgeroorlog leidde. Mijn vader werd een van zijn fanatieke tegenstanders. Toen de regeringsgezinde gouverneur daar achter kwam, waren we ons leven niet meer zeker.'

'Mijn vader haat Assad ook uit de grond van zijn hart. Hij is bouwvakker en na de opstand in 2011 was er niet veel werk meer voor hem. Dat zorgde ervoor dat er vaak te weinig eten voor ons gezin was.' Ibrahim was even stil voor hij verder sprak. 'De laatste tijd twijfelde ik wel eens of ik me nog druk moest maken over een vlucht naar het Westen. Ik hoor nog wel eens tegenstrijdige berichten daarover. Hoe zeker weet je, dat ons daar een beter leven wacht?'

'Daar ben ik absoluut zeker van. Ik heb de afgelopen maanden intensief op internet gezocht naar informatie over de levensomstandigheden in Nederland en Duitsland en dat vergeleken met de situatie hier in Turkije. De kans dat we hier een comfortabel leven kunnen opbouwen, is zo goed als nihil. We hebben geen toegang tot goed onderwijs en krijgen geen taallessen, de gezondheidszorg is gebrekkig en we worden als vluchteling met de nek aangekeken, zodat we moeilijk kunnen integreren. Verder hebben we een tijdelijke verblijfsvergunning met beperkte rechten, waardoor we weinig kans op goed betaald werk hebben.'

'Oh... je hebt er goed over nagedacht, merk ik.'

'Ja, dat heb ik zeker. Het klimaat is trouwens ook beter in het Westen. Weet je, ik wil hier niet wegwijnen. Niet elke dag wakker worden met als eerste gedachte dat ik weer zal worden afgebeeld tegen een hongerloon. Zonder uitzicht op een beter leven.'

'Je hebt me overtuigd, Rafi. Heb je al nagedacht over zaken

als de route, het vervoer en het moment om te vertrekken?’

‘Ik doe niet anders, maar er valt nog veel te besluiten. Ik wil graag dat jij daarover meedenkt.’

‘Kom maar op met je ideeën.’

5.

November 2024

Alexander drukte op de beltoets en wachtte tot er werd opgenomen.

‘Hé, Alexander... tijdje niet gesproken. Heb je wat nodig?’

‘Nee, Hamza, ik wilde gewoon weten hoe het met je gaat.’

‘Nog net zo beroerd als gisteren, Alexander.’

‘Nou, ik voel me beroerd en gefrustreerd. Ik las vanmorgen een artikel over het uitzetten van Levon. Het is om doodziek van te worden, hoe ze deze jongen het land uittrappen.’

‘Ja, het rechtse kabinet maakt steeds meer slachtoffers. Ik was aanwezig bij de rechtbank toen de uitspraak bekend werd gemaakt. Ik heb me rustig gehouden, maar de ordedienst moest ingrijpen toen een aantal betogers door het lint ging.’

‘Oh, was je gisteren in de rechtbank? Ben je ook niet aanwezig geweest bij die uitzettingszaak van... hoe heette die andere jongen ook alweer?’

‘Rayan. Ja, daar was ik ook bij. Die jongen werd op twaalfjarige leeftijd naar een voor hem volstrekt onbekend land gestuurd. Misschien dat Armenië een veilig land is, maar hij is sowieso beroofd van een fijne jeugd en een goede opleiding.’ Nu werd het tricky, dacht Alexander. Zo onverschillig mogelijk stelde hij de volgende vraag.

‘Het is al de zoveelste uitzetting van een goed geïntegreerde jongere. Welke rechter doet zoiets? Is dat steeds dezelfde of hebben we meer van dit soort meedogenloze rechters?’

‘Ik weet alleen dat bij Levon dezelfde rechter als bij Rayan verantwoordelijk was voor zijn uitzetting. Henk-Jan Voorn,